

PER UN VERITABLE PROCÉS DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
A LA CATALUNYA INDEPENDENT

Els sotasignats, estudiosos de la llengua, filòlegs, lingüistes, docents, escriptors, traductors, juristes i professionals d'àmbits afins, considerant la situació real de la llengua catalana i en la perspectiva del procés constituent que ben aviat s'encetarà a Catalunya, pel mandat democràtic expressat aquest 27 de setembre passat, es creuen en el deure ciutadà d'exposar a l'opinió pública això que segueix.

CONSTATEM:

1. Que la llengua catalana és la llengua de Catalunya, en el sentit que és la llengua endògena del territori de Catalunya, on s'ha format i ha evolucionat històricament, i des d'on es va estendre als territoris contigus del País Valencià i les Illes Balears. És la llengua en què sempre ha parlat el poble català.

2. Que la llengua catalana no està, tanmateix, en la situació normal d'una llengua territorial en el propi territori; perquè, a causa de l'annexió del Principat de Catalunya al Regne de Castella d'ençà del 1714, el castellà, com a llengua de dominació, li disputa coercitivament aquest estatus de llengua territorial i ha intentat i continua intentant repressivament de desplaçar-la dels àmbits d'ús lingüístic general. Igualment s'esdevé al País Valencià des del 1707, a Mallorca i Eivissa des del 1715 i a Menorca des del 1802. De la mateixa manera, s'ha anat imposant el francès als comtats del nord (ara coneguts com a Catalunya del Nord), a partir de l'annexió d'aquesta part del Principat el 1659 al Regne de França.

3. Constatem també que, com sol ser típic dels processos de dominació política lingüística, el mecanisme per a aconseguir la implantació del castellà a Catalunya va ser i continua essent la bilingüització forçosa de la població. Un procés que va costar segles i que fins el 1939 encara era força precari, pel que fa a la major part de les classes populars. El règim dictatorial del general Franco va completar tanmateix en dues generacions aquest procés de bilingüització forçosa mitjançant la repressió

politicojurídica de l'ús del català, l'ensenyament obligatori i l'extensió dels nous mitjans de comunicació, tots dos absolutament en castellà, i la utilització d'una immigració arribada de territoris castellanoparlants com a instrument involuntari de colonització lingüística.

4. Constatem que el règim constitucional del 1978 ha refermat la continuïtat de la imposició politicojurídica del castellà a Catalunya. La legislació de la Generalitat restablerta i la política lingüística consegüent han servit per a superar en certs àmbits i força precàriament la minorització total soferta pel català a mans del franquisme, però no pas per a revertir la norma social d'ús subordinat del català al castellà que condiciona l'ús lingüístic quotidià de la immensa majoria dels parlants i que porta a una indefectible substitució de la llengua del país per la llengua imposada per l'Estat.

5. Constatem que aquest procés de substitució s'ha anat accelerant, de manera que la situació actual de la llengua catalana en la majoria d'àmbits d'ús general és extremament crítica, fins al punt que el català no és a hores d'ara, a Catalunya, la llengua no marcada, aquella que espontàniament qualsevol habitant emprava per adreçar-se a un desconegut. Tampoc no és la llengua predominant entre les generacions de la dita «immersió»: en les zones més poblades la coneixen però l'usen mínimament. I, en paral·lel a l'arraconament social, la degradació qualitativa, estructural, de la llengua no ha parat de créixer en el camí de convertir-se en una mena de dialecte del castellà.

DENUNCIEM:

1. La profunda anormalitat que significa que a Catalunya (i a tots els altres països de llengua catalana), la realitat lingüística normal en un país amb immigració aparegui en certa manera capgirada: la llengua de la immigració (però només l'espanyola) pren a tots els efectes el rol de llengua per defecte, de llengua del país, de llengua nacional, i, contràriament, la llengua del país va esdevenint privativa d'una comunitat closa, que es va reduint i acabarà desapareixent, com sol passar amb les llengües d'immigració. Aquesta anormalitat resta distorsionada per la major part de les enquestes lingüístiques que es promouen.

2. Denunciem la ideologia política de l'anomenat «bilingüisme», que s'ha anat inoculant des de les esferes de poder a tota la població catalana d'ençà del 1978 per justificar el règim jurídic establert per la Constitució i l'Estatut d'autonomia fent creure que la coexistència de dues llengües a Catalunya, totes dues amb un suposat mateix estatus d'oficialitat i igualtat de drets, és un fet natural, positiu, enriquidor i democràtic. En realitat, aquesta ideologia bilingüista no és res més que una forma d'encobrir i legitimar la subordinació d'una llengua a l'altra i el consegüent procés de substitució lingüística que pateix la societat catalana. La lentitud d'aquest procés fomenta entre la població el miratge que el bilingüisme social pot permetre el reeiximent de la llengua minoritzada i una situació d'equilibri permanent entre la llengua endògena i l'exògena.

3. Denunciem les manifestacions d'alguns grups polítics que, sota la capa de la ideologia bilingüista, proposen per a la futura República Catalana que l'anormalitat lingüística actual continuï essent garantida i esdevingui la falsa normalitat de la república.

MANIFESTEM:

1. La urgència d'una presa de consciència del problema social que constitueix per a la societat catalana el desballestament lingüístic creat per la dominació espanyola, una consciència que ara manca en la majoria dels ciutadans i en molts dirigents polítics. Cal que tothom entengui que un dels grans problemes d'estat de la nova república, potser el més important, serà el problema lingüístic, perquè afecta la base mateixa de la cohesió social.

2. Manifestem la necessitat que aquesta consciència lingüística informi el debat ciutadà del procés constituent i el consens constitucional, si no es vol que la nova constitució sigui una forma de tancar en fals el problema lingüístic i entrebanqui o fins impossibiliti de començar a solucionar-lo per les úniques vies possibles: *a)* la restitució al català de l'estatus de llengua territorial de Catalunya (i igualment per a l'occità a la Vall d'Aran), *b)* la reversió de la pràctica de la subordinació sistemàtica i generalitzada de l'ús del català (o de l'occità) a l'ús del castellà, i *c)* la recuperació progressiva de la genuïnitat de la llengua.

3. Manifestem finalment la necessitat, com a fruit de la presa de consciència lingüística, de la creació d'un ampli moviment ciutadà per la normalització lingüística que aplegui com més vagi més voluntats compromeses en una conducta superadora de la subordinació lingüística; un moviment en què cal que vagi confluint tothom, sigui quin en sigui l'origen i sigui quina sigui la seva llengua inicial.

4 . Manifestem la necessitat, en definitiva, que s'incorpori al procés constituent la voluntat d'articular la llengua catalana com a eix integrador de la nostra ciutadania en un marc d'assumpció pública del multilingüisme com a riquesa individual i social, amb totes les mesures necessàries per a garantir que tothom se senti reconegut i inclòs en la construcció d'un país normal, també pel que fa a la llengua.

Paranimf de la Universitat de Barcelona, 31 de març de 2016

Signen els Premis d'Honor de les lletres catalanes següents:

Jaume Cabré Fabré,

Josep Massot i Muntaner,

Joan Francesc Mira Casterà,

Maria Antònia Oliver i Cabrer

i Joan Veny i Clar.

Signen també els membres de l'Institut d'Estudis Catalans següents (en algun cas, que esmentarem, ho són d'altres acadèmies):

Cosme Aguiló Adrover,

Joaquim Agulló i Batlle,

Oriol Camps Giralt,

Salvador Cardús i Ros,

Nicolau Dols Salas,

Joan Ferrer Costa, membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres

Josep Gifreu Pinsach,

Salvador Giner i de San Julián,

Albert Jané i Riera,

Xavier Llimona i Pagès, membre de l'Institut i també de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona,

Mercè Lorente i Casafont,

Joaquim Mallafré i Gavalrà,

Joan Martí i Castell,

Josep Martines Pérez,

Joan Miralles Montserrat,

Josep Moran i Ocerinjauregui,

Josep Maria Nadal i Farreras,

Joan Peytaví Deixona,

Vicent Pitarch i Almela,

Enric Pujol i Casademont,

Joaquim Rafel i Fontanals,

Enric Ribes i Marí,

Gemma Rigau i Oliver,

Joandomènec Ros i Aragonès, president de l'Institut,

Joaquim Rosselló i Molinari,

Mila Segarra i Neira,

Eva Serra i Puig,

Ramon Sistac Vicén,
Ricard Torrents i Bertrana,
Josep Vïgo Bonada,
i Mariàngela Vilallonga Vives.

Signen també els catedràtics i professors següents, de les universitats dels Països Catalans on hi ha facultats de llengua catalana i d'algunes de fora del nostre domini lingüístic (al full que s'ha repartit, consta, en sigles, a quina universitat pertany cadascun):

Ignasi de Loiola Badia Capdevila,

Montserrat Badia i Cardús,

Mònica Barrieras Angas,

Vicent Beltran Calvo,

Elisenda Bernal Gallén,

Jordi Berrio Serrano,

Josep Besa Camprubi,

Gabriel Bibiloni i Canyelles,

Sebastià Bonet Espriu,

Laura Borràs i Castanyer,

August Bover Font,

Teresa Cabré Monné,

Rosa Calafat Vila,

Montserrat Camps Gaset,

Enric Cassany Cels,

Carles Castellanos Llorens,

Josep Antoni Castellanos Vila,
Teresa Colomer Martínez,
Maria Conca Martínez,
Jaume Corbera Pou,
Eusebi Coromina Pou,
Immaculada Creus Bellet,
Elga Cremades i Cortiella,
Lluís De Yzaguirre i Maura,
Susan Digiacomo,
Francesc Esteve Gómez,
Neus Faura Pujol,
Montserrat Forcadell Guinjoan,
Narcís Garolera Carbonell,
Carme Gregori Soldevila,
Oriol Guasch Boyé,
Josep Guia i Marín,
Jaume Guiscafrè Danús,
Manuel Jorba Jorba,
Joan Julià-Muné,
Carme Junqué Plaja,
Jaume Martí i Llobet,
Àngels Massip Bonet,
Jesús Francesc Massip Bonet,
Jaume Medina Casanovas,

Joan Melià Garí,
Anna Maria Montserrat Ciurana,
Juan Carlos Moreno Cabrera,
Josep Murgades Barceló,
Palau Vergés, Montserrat
David Paloma Sanllehí,
Lídia Pons Griera,
Pilar Prieto Vives,
Joan Ramon Resina,
Carles-Enric Riba Campos,
Albert Rico Busquets,
Irene Rigau i Oliver,
Pere Rosselló Bover,
Andreu Sentí Pons,
Til Stegmann,
Oriol Teixell Puig,
Francina Torras,
Anna Maria Torrent Badia,
Jesús Tusón Valls,
Esteve Valls Alecha
Montse Vancells Flotats,
i Pere Vendrell i Gómez.

Signen també el manifest els escriptors següents:

Víctor Alexandre,
Jordi Alzina i Bilbeny,
Mercè Arànega Espanyol,
Carme Arenas Noguera, presidenta del PEN Català
Josep-Ramon Bach,
Maria Barbal,
Sebastià Bennassar Llober,
Lluís Busquets i Gabulosa,
Núria Cadenes Alabèrnia,
Lluís Calderer Cortasa,
Roser Caminals-Heath,
Joan Carnicer Torrent,
Josep Checa Falgà
Jordi Coca Vilallonga,
Josep Coll i Martí,
Carles Coloma i Collado,
Narcís Comadira Moragriega,
Teresa Costa-Gramunt,
Antoni Dalmases Pardo,
Antoni Dalmau i Ribalta,
Josep-Francesc Delgado Mercader,
Miquel Desclot,
Salvador Domènech i Domènech,
Christelle Enguix Morant,

Ignasi Farinyes Gasalla,
Albert Figueras i Suñé,
Josep Maria Fonalleras Codony,
Patrícia Gabancho,
Josep Gironès Descarrega,
José Miguel Gràcia Zapater,
Guillem-Jordi Graells i Andreu,
Marc Granell i Rodríguez,
Pere Grau i Rovira,
Jaume Huch,
Joan Josep Isern,
Oriol Izquierdo Llopis,
Laura Jaime i Femenia,
Julià de Jòdar Muñoz,
Enric Larreula i Vidal,
Joan-Lluís Lluís,
Montserrat Manent i Rodon,
Manuel Molins i Casaña,
Rosa Nebot,
Bel Olid, la qual signa a títol personal i també com a presidenta de
l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, per acord de la seva Junta,
Víctor Pallàs i Arissa,
Gemma Pasqual i Escrivà,
Roser Pros Roca,

Núria Ribalta i Sanz,
Maria Mercè Roca Perich,
Jaume Rodri-Febrer,
Agustí Segarra,
Màriam Serrà i Fernàndez,
Rosa Maria Serra i Reixach,
Isabel-Clara Simó,
Lluís Solà Sala,
Josep-Lluís Sotorra i Agramunt,
David Vila i Ros,
Pau Vidal i Gavilán,
Vicenç Villatoro Lamolla.

Finalment, signen el manifest els filòlegs, lingüistes, catedràtics i professors de secundària, mestres i pedagogs, traductors, juristes en dret lingüístic, tècnics de planificació lingüística, sociolingüistes, assessors lingüístics, correctors, ex-directors generals de Política Lingüística i ex-consellera d'Ensenyament següents:

Anna Aguiló,
Òscar Alegret i Teijeiro,
Miquel Aranudies i Martí,
Joaquim Arenas i Sampera,
Paulí Arenas i Sampera,
Miquel Bach Núñez,
Joan Badia i Pujol,

Jordi Badia i Pujol,
Montserrat Bacardí Tomàs,
Montserrat Bayà Camí,
Joan-Pere Le Bihan Rullan,
Francesc Bitlloch i Carbó,
Miquel Bofill i Abelló,
Ester Bonet Solé,
Xavier Borràs Calvo,
Jordi Buil Maurici,
Jem Cabanes i Orriols,
Tessa Calders i Artís,
Tomàs Camacho Molina,
Zacaries Camps Parramon,
Montserrat Canal Espuñes,
Josep Lluís Carod-Rovira,
Josefina Carrera-Sabaté,
Eduard Carrillo i Valdívia,
Silvana Casal Casellas,
Teresa Casal i Rubio,
Rafel Castellanos i Llorenç,
Jaume Clapés Pedreny,
Jaume Comellas Colldeforns,
Diana Coromines i Calders,
Marc Cortés Minguet,

Anna Cortils Munné,
Delfina Corzan Melgosa,
Gemma Dalmau i Cabezuelo,
Carles Domingo i Francàs,
Jordi Dorca Dorca,
Alba Esport i Faixa,
Mercè Espuny i Pujol,
Alfons Esteve i Gómez,
Laura Farré Badia,
Josep Ferrer i Ferrer,
Joan Fibla Sancho,
Ricard Fité Labaila,
Àngels Folch i Borràs,
Miquel García Casaponsa,
Bernat Gasull i Roig,
Núria Gavalda Mestre,
Carme-Laura Gil i Miró,
Teresa Giner i Orengo,
Nicolau González i Blanco,
Daniela Grau Humbert,
Maria Grau i Saló,
Josep Maria Gutiérrez i Torné,
Josepa Huguet i Biosca,
Joan Iglèsias i Carrion,

Lourdes Janer i Ortega,
Bernat Joan i Marí,
Francesc Jutglar i Jutglar,
Noemí Llaveria Pareiras,
Teresa Maria Lluch Juncosa,
Josep Maria López Llaví,
Pere Mayans Balcells,
Jaume Marfany Segalés,
Jordi Martí Monllau,
Josep Maria Mestres i Serra,
Jordi Minguell Roselló,
Jordi Mir i Parache,
Maria Assumpció Montagut i Freixas,
Xavier Moral Ajado,
Francesc Mortés i Toriella,
Károly Morvay,
Carme Munt Duran,
Margarida Muset i Adel,
Mercè Otero Vidal
Víctor Pàmies i Riudor,
Anna Parés i Puntas,
Àngels Pascual de Sans,
Raimon de Penyafort Pavia Segura,
Ester Pedreño Puertas,

Anna Pineda Cirera,
Albert Pla Nualart,
Jordi Plens i Peig,
Anna Maria Porquet Botey,
Marià Pou Nadal,
Lluïsa Puigardeu i Argelich,
Enric Queralt i Catà,
Artur Quintana Font,
Albert Ràfols Sagués,
Elisabet Ràfols i Sagués,
Miquel Reniu i Tresserras,
Dolors Requena Bernal,
Francesc Ricart i Orús,
Manel Riera-Eures,
Mercè Rius i Santamaria,
Maria Rosa Roca i Riera,
Lídia Rodrigo Llopis,
Jordi Roig i Vinyals,
Elisenda Romeu i Oller,
Sever Salvador i Padrosa,
Miquel-Àngel Sànchez Fèrriz,
Maria Teresa Sánchez i Queralt,
Margarida Sanjaume Navarro,
Eulalia Sariola,

Pere Saumell,
Silvia Senz Bueno,
Blanca Serra i Puig,
Jordi Solé i Camardons,
Joan Soler Bou,
Joan Ramon Soler i Durany,
Roser Térmens,
Rafel Torner i Guinard,
Ramon Torrents Rappard,
David Valls i Botet,
Josep Anton Vidal i Gonzalvo,
Enric de Vilalta i Pach,
Josep Maria Vinyes Vilà,
Josep Maria Virgili i Ortiga,
i Toby Willett.

Queda, doncs, proclamat a tot el país el manifest *Per un veritable procés de normalització lingüística a la Catalunya independent*.